

Vicdanla AKD arasında kalmak, yazı akışı

To stay between conscience and AKD, manuscript traffic

Katıldığım her Kardiyoloji Toplantısında değerli akademisyenlerden Anadolu Kardiyoloji Dergisi'ne yolladıkları yazıları hakkında açık ya da üstü kapalı tarizler alıyorum. Akademik hayatımın ilk yıllarında ezberlediğim bir mektup girişi vardı: yurt dışında basılması için Editörlere yolladığım yazılara aldığım cevaplar genelde şu şekilde bir cümle ile başlardı: "I regret to inform you....." Sonuç olarak ben gerisini okumaz ve mektubu hüzün-sinir- hayal kırıklığı- öfke- bedbinlik- hırs vb. duygularla yırtıp atardım. Demek oluyor ki bir akademisyen böyle yetişiyor. Yaşadığım deneyimler dolayısı ile arkadaşlarımın bana yaklaşırken neler hissettiklerini çok iyi biliyorum.

Bu sabah (01.06.2010) Editör Ofisine (ESOGÜ Tıp Fakültesi Merkezi Dersliklerde) geldiğimde önüme asistan Çelik tarafından konan 8 yazıdan 5'i Plexus programından açılıp okundu, fotoğrafları ve videoları incelendi ve hepsi ret edildi. Neden? Arkadaşlarımın itirazında en fazla zorda kaldığım konu: "Bu yurdumuzda ilk defa yapılmıştır; bu olgu ilk defa yayınlanıyor Dünya'da; bizleri neden desteklemiyorsunuz? Son derece enteresan ve öğretici vb. Şimdi bir de ben neden reddettiğimi tekrar söyleyeyim: Öncelikle olgu sunumu ve orijinal görüntülerin kabul edildikten sonra Anadolu Kardiyoloji Dergisi'nde basım için bekleme süresi bir yıldan fazla. Böyle olunca, bir başka merkezin, bir başka dergide aynı konuda sunumlarının çıkma olasılığı dolayısı ile, madem ki çok özgün, başka bir dergide yayın şansını hemen bulur diye düşünüyorum. Çok sevdiğim ve saydığım yardımcı editörüm soruyor: "bir yıl önce yolladığımız ve kabul edilen olgu sunumunun durumu nedir. İncelediğimizde; yollanmalı 2 yıl olmuş, basım kararı 14 ay önce verilmiş ve önümüzdeki Ağustos'ta basabileceğim. Vicdana sığar mı bilmiyorum ama Anadolu Kardiyoloji Dergisi'ne sığmaz.

Bu sabah reddolan Editöre Mektup; formatına uygun değil (çok önem vermiyorum) ama orijinalliği yok, öğretisi yok, akılda kalıcılığı yok. Orijinal görüntü: iyi incelenememiş, hipotezi ispatlanmamış, görüntü ile iddia arasında bağlantı yok, yalnız bir söylenti, olasılıksız. Diğer orijinal görüntü ise "taklit eden" diyor; böyle bir durumda iyi bir hekim, ciddi bilgi yükü olan akademisyen "kanmaz", "aldanmaz" ve "gözden geçirmez". Sonuçta okuyan "peki şimdi ne oldu? der. "Dev" başlığı ile sunulan olguda ise öğrencilerimize sunduğumuz sınav sorusunun biraz büyükçe bir görüntüsü. Her başvuru kitabında bundan bahseder. Son olgu sunumu gerçekten güzel hazırlanmış ama Anadolu Kardiyoloji Dergisi bundan iki tane zaten bastı orijinal diye. Tekrarı halinde dergiye bir atıf getirmeyecek demektir. Hatırlarsanız "Yazıların basılması için atıf alma şansı" ndan yazılı olarak bahsederdik. Klasik kitaplarda da bu olgudan sıklıkla oranında bahseder.

Gelelim "Türkiye'de ilk" değerlendirilmesine. Anadolu Kardiyoloji Dergisi Türkiye-Eskişehir kaynaklı, 9 yıldır PubMed'de ve 3 yıldır SCI-E 'de olan, tüm Dünya'da ücretsiz taranabilen dergi. Bir bilginin-olgunun-görüntünün Dünyada 100 defa, ama Türkiye'de ilk defa şimdi görülmesi bilgiye %1 ektir, pek kimseyi fazla ilgilendirmez. Kabul için yeterli değildir. Ama yetersiz de olsa orijinal araştırma ve bilimsel mektuplar için, Türkiye'de ilk uygulamaların tescili açısından onları "Editöre Mektup" formatında "inceleyerek" basmak isterim. İlerde, "Türkiye'de ilk defa ben yaptım" tartışmalarını çok dinlediğim için, bir önlem olarak yayınlanmasında yarar görürüm. Sayın iki Hocamın 25 yıl önce "pili ilk biz taktık" tartışmasında ise yayınlayan kazanmıştı. İki saygın ve bu büyük Hocama sorun.

Tüm bunların ancak kısmi çözümü olabilir: arkamızda büyük bir sermaye olsa, aylık çıkan bir Anadolu Kardiyoloji Dergisi'nde bunlar araya karışıp gider, "etki faktörü" müzük pek düşürmez. Özgün araştırmaların bu sıralamadaki yazılara oranı en büyük etken ve engel.

SCI-E'ye kabulümüzden sonra gönderilen özgün araştırmaların Anadolu Kardiyoloji Dergisi'nde incelenmeye başladıktan kabule kadar geçen süre ortalama 5.6 ay. Ama basıma kadar geçen süre ise 10 ay. Anadolu Kardiyoloji Dergisi Ofisindeki son asistan düzenlemeleri (maalesef biri kıdemsiz, diğeri de doğum izninde) ve benim tam gün çalışma gayretlerime rağmen bu süre son aylarda ancak yarıya düşürülebildi. Editörümüz Prof. Dr. Gulmira Kudaiberdieva'da inceleme süresi ise genelde 1 ayı geçmemekte. Bu süre yazının düzeltilmesi, yeniden yazılması ya da bana öneri gelmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Ciddi gecikmelerin %90'ı, hakemlerin önerdiğimiz "angaryayı", "fedakarlığı", "zevki", "lütfü" ya da "onuru" uygun görmeyip ret etmeleridir. Tobias'ın bir sözünü tekrarlayacağım: "bana kalsa yazıların %80'ini hemen reddederim, ama o zaman basmak için dergime yazı bulamam. Hakemlerin kabul önerilerini uygularsam ret oranı %30 ve bir yıllık yazım olur, o zaman da bu yüksek 'etki faktörü' nü bulamazdım."

Sonuç olarak bu son Haziran sayısı için emeği geçen 64 yurt içi ve 21 yurt dışı fedakar akademisyene şükranlarımı sunuyorum. Bir o kadar da kapakta "5" puan almadıkları için yer bulamayan hakemler haklarını helal etsinler.

Bilgin Timuralp
Baş Editör
Eskişehir, Türkiye

Yazışma Adresi/Address for Correspondence: Dr. Bilgin Timuralp, Kızılcıma Cad. 5/3 34096 İstanbul, Türkiye
Tel: +90 212 589 00 53 Faks: +90 212 589 00 94 E-posta: btimur@ogu.edu.tr

© Telif Hakkı 2010 AVES Yayıncılık Ltd. Şti. - Makale metnine www.anakarder.com web sayfasından ulaşılabilir.

© Copyright 2010 by AVES Yayıncılık Ltd. - Available on-line at www.anakarder.com

doi:10.5152/akd.2010.056